

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2014

Institut de Drets Humans de Catalunya

ÍNDIX

PRESENTACIÓ	1
FORMACIÓ	3
Cursos, tallers i altres activitats formatives	3
Ajudes a la formació	8
Pràctiques a la seu de l'IDHC	9
INCIDÈNCIA PÚBLICA	11
Seguiment dels organismes internacionals de drets humans	11
Ciutats Constructores de Pau	13
Llei de Seguretat Ciutadana	13
Projecte PROXI	14
Assessorament	14
Participació en xarxes	17
Intervencions en mitjans de comunicació	19
Premi Solidaritat 2014	20
RECERCA I PUBLICACIONS	21
Drets Humans i Desenvolupament	21
Dret a l'Aigua	22

PRESENTACIÓ

L'any 2014 ha estat un any difícil pels drets humans. A la inacabable crisi econòmica, que afecta els més vulnerables, i el paral·lel procés de desmantellament de l'estat del benestar, que no és altra cosa que el refús a donar satisfacció a drets socials bàsics com la sanitat universal, l'habitatge digne o l'educació inclusiva, s'hi ha afegit projectes polítics i legals clarament atemptatoris amb els drets civils i llibertats públiques. Alguns d'aquests projectes, com la reforma de la llei de l'avortament, s'ha acabat retirant gràcies a la pressió ciutadana. D'altres, com la reforma del Codi penal o l'aprovació de la Llei de Seguretat Ciutadana ("Llei mordaça") han vist la llum durant els primers mesos de 2015.

En aquest context, l'Institut de Drets Humans de Catalunya ha refermat el seu compromís de difondre i defensar tots els drets humans per tothom a través de les funcions que ens són pròpies: la formació, la incidència política i la recerca.

1. Hem consolidat i ampliat l'oferta formativa, que s'ha adaptat a aquest nou context. Una formació orientada a oferir eines perquè es pugui passar de l'acció a la prevenció sense que s'hagi d'arribar sempre a la denúncia. Entre les novetats d'enguany, destaquen el curs sobre "drets humans en risc", finançat per l'Open Society Foundation; el curs semipresencial sobre accés al Tribunal Europeu de Drets Humans, en col·laboració amb el CICAC; i el curs relatiu als drets de les dones en el marc dels conflictes armats, impartit conjuntament amb l'Escola de Cultura de Pau de la UAB.

2. En l'àmbit de la incidència, la nostra principal eina d'influència en el pensament i l'acció política i social, seguim vetllant pel compliment dels estàndards internacionals de drets humans a casa nostra. A més del seguiment dels sistemes internacional de protecció, hem fet servir llurs mecanismes per denunciar la llei de seguretat ciutadana i hem participat activament en xarxes i moviments de rebuig dels projectes de llei regressius.

3. Seguim apostant per recerca rigorosa en l'àmbit dels nous drets humans, dels drets humans emergents, enguany amb la publicació d'una monografia sobre el dret humà a l'aigua potable i el sanejament que s'ha pogut presentar en el marc del Consell de Drets Humans, a Ginebra.

Com a objectius del 2015 ens proposem posar al dia el pla estratègic de l'entitat; millorar i estabilitzar el nostre finançament per tal d'assegurar la viabilitat de l'Institut a mig termini; i promoure l'ampliació de la nostra base social.

Seguim convençuts que cal seguir fent avançar els drets humans, que la seva és una història inacabada, una història en permanent realització, evolució i progrés; una història en la que totes i tots nosaltres tenim un paper a jugar.

FORMACIÓ

La formació en drets humans constitueix la línia prioritària de l'IDHC en la qual es desenvolupen la majoria de les nostres activitats. L'IDHC va néixer fa més de 30 anys al voltant del curs anual que al 2014 va celebrar la seva 32è edició. Avui en dia les activitats formatives han augmentat considerablement i s'han adaptat a noves necessitats. Així, la plataforma de formació en línia, l'aulaIDHC permet fer arribar els nostres cursos a més gent.

CURSOS, TALLERS I ALTRES ACTIVITATS FORMATIVES

Cursos virtuals per a per membres de l'IDHC: Breu introducció als drets humans

Durant tot el 2014 es va posar a disposició dels membres de l'IDHC un curs virtual d'introducció als drets humans. Aquest curs, que es desenvolupa de forma permanent a l'aulaIDHC.org, es compon de les següents unitats:

1. Una primera aproximació als drets humans des d'una perspectiva internacional.
2. Drets humans i Nacions Unides.
3. Drets humans i el Consell d'Europa.
4. Drets humans i l'Organització d'Estats Americans.
5. Drets humans i la Unió Africana.

Els participants van realitzant aquestes unitats i la seva avaluació al seu ritme i sense un imperatiu temporal. D'aquesta manera totes les persones que formen part de l'IDHC, socis, col·laboradors, estudiants en pràctiques, reben una formació introductòria fonamental per desenvolupar les activitats de l'entitat. Durant 2014 onze persones van realitzar aquest formació.

Curs virtual: Drets humans en risc. L'atac de l'estat als drets civils i a les llibertats públiques

Del 3 de febrer al 20 de març de 2014 es va desenvolupar a l'aulaIDHC.org el curs virtual Drets humans en risc. L'atac de l'estat als drets civils i a les llibertats públiques, en el qual van participar 30 estudiants.

El curs es va organitzar amb l'objectiu d'empoderar a la societat civil en la defensa dels drets civils i polítics, a través de la informació, de la formació i de l'acció. El programa es va centrar en la configuració jurídica d'aquests drets, els mecanismes tant nacionals com internacionals per la seva protecció i l'anàlisi de les iniciatives legislatives per la seva limitació que estan patint. Un programa que es va estructurar en les següents unitats docents:

1. Què són i què no són els drets humans
2. Sistemes internacionals de protecció dels drets humans
3. Sistema espanyol de protecció dels drets humans
4. Drets Humans en risc

El curs va comptar amb el finançament de Open Society Foundations i amb la col·laboració docent de **Rights International Spain**.

Consultar el programa detallat del curs i altra informació docent a www.aulaIDHC.org

Curs presencial: Fonaments per a la transformació social

Amb l'objectiu d'oferir una perspectiva global de l'actualitat i de la feina de les entitats del tercer sector, així com per donar eines a la ciutadania per actuar socialment a favor d'un món més just i sostenible, es va celebrar del 8 de febrer al 15 de març de 2014 la quarta edició del curs sobre el fonaments de la transformació social a la seu de LaFede.cat.

El curs va comptar amb la participació de 26 persones interessades a col·laborar amb entitats socials i va estar organitzat conjuntament per la **LaFede.cat – Organitzacions per a la justícia global** i altres entitats membres: **Arquitectes Sense Fronteres**, el **Centre d'Estudis per la Pau JM Delàs**, **Enginyeria Sense Fronteres**, la **Fundació Proide**, l'**IDHC** i **InteRed Catalunya**

El contingut de la formació es va estructurar en tres mòduls generals sobre la fonamentació de la transformació social:

1. Per què cal fer alguna cosa?
2. Què hem de saber?
3. I tu què pots fer?

I en sis mòduls específics:

1. Tecnologia pel desenvolupament humà
2. Dret a l'habitatge
3. Gènere i desenvolupament
4. Educació transformadora
5. Drets Humans
6. Cultura de pau

L'IDHC es va encarregar de les dues sessions sobre drets humans, una al mòdul general sobre "què hem de saber" i l'altre al mòdul específic.

El curs va comptar amb el finançament de l'Ajuntament de Barcelona.

Consultar el programa detallat del curs i altra informació docent a www.idhc.org

32è Curs anual “Drets humans: Caixa d'eines per a construir un món millor”

El 32è Curs de Drets Humans va tenir lloc del 10 al 27 de març de 2014 al l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona i va comptar amb la participació de 60 estudiants i de 30 experts que es van encarregar de les diferents sessions.

Sota el títol de “Drets humans: Caixa d'eines per a construir un món millor”, es va dissenyar un programa centrat en les eines per mantenir la construcció permanent dels drets humans i per evitar regressions. Així es van tractar determinats drets en temps d'injustícia social –com el dret a la salut, a la educació, a l'accés a la justícia, i a la protesta, entre d'altres– amb un enfocament positiu, centrat en les eines que permetran el seu ple respecte i garanties i evitant la visió catastrofista de la crisi com a manllevadora de drets.

El programa va ser completat amb tres tallers voluntaris a **SOS Racisme**, a la **Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat** i a l'**Oficina per la No Discriminació**, on el estudiants van conèixer com aquestes institucions desenvolupen la seva tasca diària de defensa dels drets humans.

A més, el estudiants van poder optar a unes pràctiques al Síndic de Greuges de Catalunya i a tres visites d'estudi al Consell d'Europa i al Tribunal Europeu de Drets Humans (aquestes activitats es detallen a l'apartat sobre ajudes a la formació).

El curs, que porta més de 30 edicions, ha estat reconegut un any més pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, com a activitat de formació permanent, i per la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona, la Universitat Internacional de Catalunya i la Universitat Oberta de Catalunya amb crèdits de lliure elecció.

El curs va comptar amb el finançament de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) i del Proyecto Consolider-Ingenio 2010 “El tiempo de los derechos” i amb la col·laboració de l'**Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona**.

Consultar el programa detallat del curs i altra informació docent a www.idhc.org

Curs semi presencial: El Tribunal Europeu de Drets Humans

El curs semi presencial sobre el Tribunal Europeu de Drets Humans es va organitzar conjuntament amb el **Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya** amb l'objectiu de promoure la utilització i facilitar a l'advocacia l'accés al sistema europeu de drets humans i al seu òrgan jurisdiccional, el Tribunal Europeu de Drets Humans, un recurs fonamental pels casos de vulneració de drets humans.

La part virtual del curs es va desenvolupar a l'aulaIDHC.org del 30 de març al 30 d'abril. Durant aquestes quatre setmanes, els trenta advocats que van participar al curs es van centrar en l'estudi de les següents unitats teòriques:

1. El Conveni Europeu per la Salvaguarda dels Drets Humans i les Llibertats Fonamentals i la seva interpretació
2. El procediment davant del Tribunal Europeu de Drets Humans: de la presentació de la demanda a la sentència

La part presencial, que es va reservar pels coneixements més pràctics, va tenir lloc el 10 i 11 de maig al Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada de Barcelona. Per l'anàlisi de la jurisprudència i el futur del Tribunal Europeu de Drets Humans es va comptar amb la presència de dos jutges del TEDH. Les qüestions més pràctiques de la presentació de demandes van estar a càrrec d'un jurista del TEDH i un advocat amb experiència en aquest àmbit.

Consultar el programa detallat del curs i altra informació docent a www.aulaIDHC.org

14è Curs de formació en drets humans per a actors del desenvolupament

Del 16 al 19 de juny de 2014 es va realitzar a la seu de Lafede.cat - Organitzacions per a la justícia global a Barcelona la 14a edició del Crus de formació en drets humans per a actors del desenvolupament. Al curs van participar 21 persones, entre cooperants, tècnics de gestió de projectes i altres persones vinculades a l'àmbit del desenvolupament.

L'objectiu d'aquesta formació es donar als actors del desenvolupament les eines per denunciar i promoure els drets humans a nivell internacional així com una primera aproximació a l'enfocament basat en drets humans, el paradigma per implementar una cooperació al desenvolupament basada en els drets humans.

El contingut del curs es va desenvolupar en tres unitats didàctiques:

1. De què parlem quan parlem de drets humans i desenvolupament?;
2. Com es promouen, protegeixen i garanteixen els drets humans a nivell universal i a nivell regional?;
3. Com integrar els drets humans en el desenvolupament? Enfocament Basat en Drets Humans (EBDH).

El curs va comptar amb el finançament de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) i del Proyecto Consolider-Ingenio 2010 "El tiempo de los derechos".

Consultar el programa detallat del curs i altra informació docent a www.idhc.org

Curs virtual: Dones i Conflictes: violència sexual i mecanismes de protecció internacional

Del 3 de novembre al 3 de desembre de 2014 es va organitzar amb l'Escola de Cultura de Pau de la Universitat de Barcelona el curs virtual sobre Dones i Conflictes: violència sexual i mecanismes de protecció internacional. El curs, que es va desenvolupar a l'aulaIDHC.org, va comptar amb la participació de 32 persones, entre membres d'organitzacions de dones, activistes i defensores dels drets humans.

El curs va néixer amb l'objectiu d'analitzar el fenomen de la violència sexual en el marc dels conflictes armats contemporanis, des d'una perspectiva de gènere, i dels principals instruments internacionals per a la seva protecció i la seva denúncia. Per això es va desenvolupar un programa compost per les següents unitats:

1. Introducció a l'estudi dels conflictes armats des d'una perspectiva de gènere
2. La violència sexual en els conflictes armats
3. Accés als mecanismes internacionals de protecció dels drets humans

Consultar el programa detallat del curs i altra informació docent a www.idhc.org

Màster Universitari en Drets Humans, Democràcia i Globalització

El Màster Universitari en Drets Humans, Democràcia i Globalització que imparteix La **Universitat Oberta de Catalunya** compta des de 2008 amb la col·laboració de l'IDHC. Aquesta col·laboració es concreta en l'assessorament en la configuració del pla d'estudis, la facilitació de material docent i l'acolliment d'estudiants en pràctiques.

Curs de formació per a acompanyants internacionals a Colòmbia

L'**International Action for Peace (IAP)** va realitzar el 7 i 8 de febrer de 2014 a la seu de Comissions Obreres de Barcelona un curs intensiu per als membres de l'entitat que realitzen acompanyament a Colòmbia. Aquesta formació es va realitzar amb l'objectiu de donar els coneixements i les eines per a que el acompanyants actuïn com a vigilants i defensors dels drets humans a les comunitats rurals on s'integren.

Es va requerir la col·laboració de l'IDHC per la docència del mòdul sobre Dret Internacional Humanitari i drets humans a Colòmbia, que va realitzar el 8 de febrer.

El curs, organitzat per l'IAP, va comptar amb la col·laboració de l'**Associació Catalana per la Pau i Solidaritat, Solidara** i l'IDHC, i amb el finançament de l'Ajuntament de Barcelona.

Sessió de formació sobre el Tribunal Europeu de Drets Humans

El 22 de febrer de 2014, l'IDHC va realitzar una sessió de formació sobre el Tribunal Europeu de Drets Humans per als advocats i advocades del **Col·legi d'Advocats de Mataró**. La sessió va consistir en una explicació eminentment pràctica del procediment davant d'aquest òrgan jurisdiccional, en la qual es va incloure les mesures provisionals, el formulari de demanda, la representació processal i lletrada, les llengües, qüestions de competència i d'admissibilitat i d'altres requisits necessaris per accedir-hi.

Aquesta activitats es va realitzar a petició del Col·legi d'Advocats de Mataró per facilitar als advocats col·legiats l'accés al TEDH

AJUDES A LA FORMACIÓ

En el marc del 32è Curs de drets humans es van oferir dos ajudes per complementar la formació dels estudiants participants al curs. Per optar a aquestes ajudes, els estudiants van haver de presentar un treball original sobre diferents aspectes de la protecció i promoció dels drets humans.

Pràctiques al Síndic de Greuges de Catalunya

Tres estudiants van optar a una pràctica en el Síndic de Greuges de Catalunya. **María Alejandra Durán Castellanos**, amb el treball *L'avantprojecte de reforma de l'article 318 bis del Codi Penal: la criminalització de la fraternitat humana*, va ser la persona beneficiària i va realitzar les seves pràctiques de setembre a desembre de 2014, durant les quals es va centrar en el dret a la salut, concretament va participar en l'aportació catalana a l'informe *Las urgencias hospitalarias en el Sistema Nacional de Salud: derechos y garantías de los pacientes* de la defensora del pueblo.

Les pràctiques van estar remunerades econòmicament gràcies al finançament del Síndic de Greuges.

Viatges d'estudi al Consell d'Europa i al Tribunal Europeu de Drets Humans

Vuit estudiants van presentar els seus treballs per optar al viatge d'estudi al Consell d'Europa i al Tribunal Europeu de Drets Humans. Les persones beneficiàries d'aquesta ajuda van ser: **Elisabet Matamala Mir**, amb el treball *"L'Esclavitud Contemporània: El crim silenciós"*; **Cristina Rovira Izquierdo**, amb el treball *"Un reto a la igualdad que traspasa fronteras"*; i **Anna Salvia Rodríguez**, amb el treball *"El uso del Hijab en las sociedades europeas. Análisis jurídico"*.

Les tres beneficiàries van viatjar a Estrasburg del 29 de setembre al 3 d'octubre de 2014. Durant aquestes dies van assistir-hi a les sessions plenàries de l'Assemblea Parlamentària del CoE i es van reunir amb funcionaris del CoE i amb juristes del TEDH..

L'ajuda econòmica pel viatge i l'estada va estar finançada per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

PRÀCTIQUES A LA SEU DE L'IDHC

L'IDHC acull estudiants en pràctiques que estan realitzant els seus estudis de grau o postgrau de les universitats catalanes, espanyoles o europees, amb qui tenim signat un Conveni de col·laboració.

El 2014, l'IDHC va signar nous convenis de pràctiques amb les següents universitats:

- **Universitat de Girona**
- **Universitat Pompeu Fabra**
- **Universidad Autónoma de Madrid**
- **Universidade Santiago de Compostela**
- **Universitat de Barcelona:**
 - _ **Programa "Dret al Dret" de la Llicenciatura de Dret**
 - _ **Màster en Estudis Internacionals**

El 2014, van realitzar les seves pràctiques a l'IDHC:

- **Miguel Casares**, com a estudiant del Postgrau de Resolució de conflictes públics i mediació comunitària de la Universitat de Girona (de març 2014 a maig 2014)
- **Inés Crosas**, com a estudiant del Grau en Ciències Polítiques i de l'Administració (de març a maig 2014).
- **Jackielyn Pérez**, com a estudiant del programa "Dret al Dret" (de febrer a abril del 2014).
- **Albida Segura**, com a estudiant de Governança en Drets Humans de la UAM (del juny a agost 2014).
- **Andrea Tovar**, com a estudiant del programa "Dret al Dret" (febre i març del 2014).
- **Lorea Pérez Luz**, com a estudiant del programa "Dret al Dret" (maig a juliol del 2014).

I van col·laborar amb l'IDHC

- **Helena Castellà**
- **Teresa Lobao-Cortez Sineiro.**

INCIDÈNCIA PÚBLICA

Per l'IDHC la incidència pública consisteix en Posar a disposició de les persones i organitzacions els seus coneixements sobre drets humans, els seus sistemes de protecció i els canals d'accés als mecanismes nacionals i internacionals de garantia, incidir en la formulació i el contingut de les agendes de drets humans dels polítics i dels mitjans de comunicació i fomentar l'establiment d'una cultura de drets humans en la societat civil. Per aconseguir aquest objectiu busquem treballar en estreta col·laboració amb altres organitzacions de drets humans, membres de l'administració, periodistes, polítics, organitzacions internacionals i centres universitaris d'estudi dels drets humans, per aportar rigor en l'anàlisi i profunditat en els continguts.

Tenint present aquest concepte, el 2014 es van desenvolupar les activitats que a continuació es detallen.

SEGUIMENT DELS ORGANISMES INTERNACIONALS DE DRETS HUMANS

Sistema universal de protecció dels drets humans

El seguiment que realitza l'IDHC del sistema universal de drets humans es concreta en dos tipus d'actuació. Per una banda, l'actualització de la pàgina web amb notícies destacades de diverses actuacions de l'Estat espanyol referents als organismes de protecció de drets humans de Nacions Unides, sobre les quals tenim aquí un resum:

Divendres, 12 de setembre de 2014 - L'informe del relator sobre el dret a la veritat de l'ONU ressalta la falta d'una política de l'Estat espanyol consistent, especialment, en matèria d'escatiment de la veritat i d'accés a la justícia.

Divendres, 12 de setembre de 2014 - L'informe del Grup de Treball sobre les desaparicions forçoses o involuntàries evidencia obstacles i deficiències de l'Estat espanyol en l'accés a la veritat i el parador de les persones desaparegudes.

Dimarts, 17 de juny de 2014 - Denúncia davant l'ONU retrocessos en drets humans a Espanya

Dilluns, 16 de juny de 2014 - L'ONU demana a Espanya que modifiqui el projecte de Codi Penal i l'avantprojecte de Llei de Seguretat Ciutadana

Dilluns, 14 d'abril de 2014 - L'avantprojecte de Llei de Seguretat Ciutadana, contrari a drets i llibertats fonamentals

Dimarts, 3 de febrer 2014 - El Relator sobre el Dret a la Veritat de l'ONU adverteix dificultats en l'accés a la justícia de les víctimes del franquisme i la guerra civil

I per una altra banda, a la utilització d'aquests mecanismes de protecció per part del propi IDHC. En aquest sentit destaquen les següents accions:

Presentació de **dos informes per contribuir a l'Examen Periòdic Universal de l'Estat Espanyol**. Al juny de 2014 es van presentar dos informes, un sobre accés a la justícia i llibertats públiques amb RIS, i un altre sobre DESC, persones migrades i racisme amb més de 9 entitats. Al desembre de 2014, l'IDHC va ser convidat per l'entitat UPR Info a fer una presentació presencial a les representacions permanents a Ginebra d'aquests informes, com a sessió prèvia de l'EPU que tindria lloc al gener de 2015. Aquesta sessió va comptar amb la participació de més de 20 delegacions.

Enviament **d'una carta d'al·legació, juntament amb RIS, al Relator especial per la protecció dels drets de reunió i manifestació pacífiques i al Relator especial pel dret a la llibertat d'expressió** alertant a aquests dos procediments de Nacions Unides sobre la vulneració de drets fonamentals del projecte de Llei de Seguretat Ciutadana, la coneguda com a Llei Mordassa.

Sistema europeu protecció dels drets humans

El seguiment que realitza l'IDHC del CoE es concreta en l'actualització de la pàgina web amb notícies destacades dels diferents òrgans del CoE, amb una anàlisi de les principals sentències que emet el TEDH, i en l'elaboració d'informes

Dilluns, 13 d'octubre de 2014 - El Tribunal Europeu de Drets Humans condemna Espanya per no investigar la comissió d'abusos durant el règim d'incomunicació en els casos Etxebarria Caballero i Ataun Rojo i insta que s'adoptin les mesures adequades que garanteixin la integritat física dels detinguts en aquestes situacions

Dimarts, 22 d'abril de 2014 - El Tribunal d'Estrasburg condemna a Espanya per violar el dret a un recurs efectiu d'un grup de sol·licitants d'asil

Dijous, 13 de febrer de 2014 - El Comité Europeo de Derechos Sociales detecta seis violaciones de la Carta Social Europea en España

Dijous, 30 de gener de 2014 - Propostes per millorar l'eficàcia del Tribunal Europeu de Drets Humans

CIUTATS CONSTRUCTORES DE PAU

Ciutats Constructores de Pau és un projecte conjunt entre l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, la Comissió Catalana d'Ajuda als Refugiats i l'Institut de Drets Humans de Catalunya que va començar al 2013 amb l'objectiu de donar a conèixer testimonis de defensors i defensores de drets humans a un públic ampli de fins a 14 municipis de Catalunya. Al 2014 es va decidir centrar el projecte en els aspectes de construcció de pau, fent èmfasi en les relacions entre els drets humans i aquesta cultura de pau.

Així, es va portar a Catalunya a un grup de 6 activistes: Chema Caballero, per la seva experiència a Sierra Leone; Txema Urquijo, País Basc; Caddy ADzuba; RD Congo, Meir Margalit, Israel; Issa Amro, Palestina; i Diego Quiroga, Colòmbia. Durant 12 dies, aquest grup va visitar escoles, va fer una compareixença al Parlament, es va reunir amb el Síndic de Greuges, va fer xerrades, seminaris, concerts i multitud d'altres activistes amb l'objectiu de fer escoltar la seva veu i la seva vivència de construcció de pau.

El dia 4 d'octubre, va tenir lloc a Barcelona l'acte central de la visita, amb una jornada sobre el dret humà a la pau que va organitzar l'IDHC a Casa Amèrica amb la participació de més de 80 persones.

Consultar el programa detallat de l'activitat a <https://ciutatsconstructoresdepau.wordpress.com/>

LLEI DE SEGURETAT CIUTADANA

A finals de 2013, el Consell de Ministres va aprovar l'avantprojecte de Llei Orgànica sobre Protecció de la Seguretat Ciutadana, que actualitzava la Llei Orgànica 1/1992, de 27 de febrer, del mateix nom. Va ser el començament de la tramitació de la coneguda com a Llei Mordassa. Davant aquest fet, i constatant l'atac que aquesta llei plantejava a diversos drets fonamentals, l'IDHC va decidir entomar algunes accions i participar en diverses xarxes i plataformes d'oposició a la llei.

- Anàlisi de la llei des de la perspectiva dels estàndards internacionals de drets humans i elaboració d'unes observacions, conjuntament amb RIS
- Fundació i participació a la campanya Desobediència 2014, que aplega més de 80 entitats i que durant 2014 va realitzar una jornada, va convocar una manifestació i va elaborar dos manifestos.
- Presentació d'una carta d'al·legació a dos procediments especials de Nacions Unides: el Relator especial per la protecció dels drets de reunió i manifestació pacífiques i el Relator especial pel dret a la llibertat d'expressió. Aquesta carta d'al·legació va servir per la denúncia que fins a 5 relators van fer de la llei a finals de 2014.

PROJECTE PROXI

El Projecte PROXI, projecte on-line contra la xenofobia i la intolerància en mitjans digitals, és un projecte que desenvolupa l'IDHC juntament amb United Explanations amb el finançament de EEA Grants. El projecte està adreçat a combatre el discurs d'odi en els fòrums de participació de tres mitjans digitals de notícies: El País, El Mundo i 20Minutos. Proxi té tres objectius:

- Identificar i analitzar el discurs d'odi en els comentaris de les persones lectores. Per fer-ho, ha desenvolupat una metodologia pròpia amb una classificació per tipus de discurs d'odi.
- Contraargumentar aquest discurs d'odi a través d'intervencions en aquests fòrums participatius basades en la informació i els recursos que el propi projecte genera: articles, reportatges, infografies...
- Prevenir el discurs d'odi a través de la formació, tant on-line com en tallers presencials.

Tota la informació de PROXI a www.observatorioproxi.org

ASSESSORAMENT

DRETS HUMANS A LA CIUTAT

Fòrum Mundial de Ciutats - Xarxa Mundial de Ciutats i Governos Locals i Regionals

L'IDHC va ser una de les entitats precursors a 1998 de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat i de la Carta-Agenda Mundial pels Drets Humans a la Ciutat, aprovada al 2011. L'IDHC va participar en la redacció d'ambdós instruments on es recullen els compromisos de les ciutats per promoure i consolidar els drets humans a totes les persones que habiten a les ciutats.

En aquest sentit, al maig del 2014 es va celebrar el IV Fòrum mundial de Ciutats pels Drets Humans a la ciutat coreana de Gwangju. Amb la participació de diferents experts internacionals, hi va intervenir l'IDHC amb una exposició sobre "L'aplicació de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la ciutat: tres eines pràctiques desenvolupades a la província de Barcelona". La trobada va servir per consolidar les relacions amb CGLU, associació de ciutats a nivell mundial que lidera en aquests moments el moviment polític de localització dels drets humans, és a dir, d'integració dels drets humans al món local.

DRET A L'AIGUA I AL SANEJAMENT

Ajuntament de Gavà

Durant el segon semestre de 2014, l'Ajuntament de Gavà va posar en marxa el projecte "El Dret a l'Aigua com a Precursor dels Drets Humans", una iniciativa de sensibilització sobre el dret a

l'aigua com a dret humà consistent en l'organització de diferents activitats divulgatives: una exposició itinerant, un cicle de conferències, activitats lúdiques i la producció d'un documental.

L'Ajuntament de Gavà va demanar l'assessorament de l'IDHC per la l'exposició itinerant i es va encarregar del contingut dels plafons informatius d'aquesta exposició. L'IDHC va elaborar el materials al voltant de tres eixos: 1) el cicle hídric de l'aigua, 2) l'aigua com a dret Humà i 3) les accions transformadores per garantir el desenvolupament d'aquest dret.

ENFOCAMENT BASAT EN DRETS HUMANS (EBDH).

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

En el marc del treballs preparatoris del Pla Director de Cooperació al Desenvolupament 2015-2018, l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament va encarregar a l'IDHC un dictamen sobre com integrar els drets humans a les polítiques de cooperació. sobre

Al juny de 2014 es va entregar *l'Estudi sobre la definició de l'Enfocament Basat en Drets Humans i la seva aplicabilitat a la política pública de cooperació de la Generalitat de Catalunya* on es recull un anàlisi de l'estat de la qüestió i les propostes per l'aplicabilitat de l'EBDH.

Concretament es va realitzar el dictamen sobre el següents punts:

Estat de la qüestió: l'EBDH i la cooperació al desenvolupament.

Els drets humans són el fonament, l'objectiu i les eines de la cooperació al desenvolupament.

L'EBDH al món de la cooperació avui.

Les dimensions dels drets i el paper de les administracions.

L'EBDH i el valor afegit de la cooperació catalana.

Propostes d'aplicabilitat de l'EBDH.

La coherència de polítiques des de l'EBDH.

Priorització geogràfica i sectorial.

Inclusió de l'EBDH a les línies estratègiques.

La incidència política com a línia estratègica.

COMMEMORACIÓ DELS 25 ANYS D'AGERMANAMENT AMB EL SÀHARA

Ajuntament de Sabadell

Al 2014, Sabadell va commemorar el 25 anys d'agermanament amb l'Argub (Sàhara Occidental). Per organitzar els actes commemoratius aquest aniversari, fent balanç i i autocrítics amb la tasca realitzada al llarg d'aquests 25 anys i a la vegada poder portar la reflexió sobre quin ha de ser el paper del municipi vers aquest conflicte, l'Ajuntament de Sabadell va crear una comissió de treball integrada per La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania, la Comissió Permanent i Comissió de Sensibilització del Consell de Solidaritat i Cooperació, Solidaris amb el Poble Sahrauí, Sabadell Acull Infants Sahrauí, l'Hospital Parc Taulí, l'IDHC, la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiats i la Xarxa Solidària Sabadell-Colòmbia

L'IDHC a més de participar al llarg de l'any en aquesta comissió i en les activitats proposades es va encarregar del textos sobre els drets humans al Sàhara Occidental que s'inclouen en la publicació fotogràfica Àlbum de Família i de realitzar ponències sobre el conflicte del Sàhara Occidental i en el marc de l'Aula d'Extensió Universitària de Sabadell.

Consultar el programa detallat de l'activitat a <http://www.sabadell.cat/ca/agermanaments/commemoracio-25-anys>

INTERVENCIIONS I COL·LABORACIONS AMB ALTRES ENTITATS

Durant el 2014, a petició d'altres entitats, l'IDHC ha participat en el següents actes de difusió i sensibilització sobre diferents aspectes dels drets humans

5 de febrer - La justicia penal hoy: El caso de Siria

27 de febrer - La justicia penal internacional en un món desigual

Març i abril - Capacitació en la defensa dels drets humans, prevenció i denúncia de la tortura

20 i 21 de març - Jornades de Dret Penal

28 de març - Sentència de la Cort Interamericana de Drets Humans condemnant a l'estat Colombià per Operació Gènesis

3 d'abril - La crisi d'Ucraïna: un nou paradigma de les relacions est-oest?

10 i 11 d'abril - Ciutats i dinàmica relacional al Mediterràni

23 d'abril - Dinar-coloqui sobre la protecció actual dels drets humans

15 i 16 de maig - L'arma de moda: Impacte dels drones en el Dret Internacional i les Relacions Internacionals contemporànies

23 de maig - Jornada de incidència: el turismo desde un enfoque de derechos

23 de maig - VII Jornada de Justicia Penal Internacional. Commemoració dels 20 anys del genocidi de Ruanda

31 de maig i 1 de juny - Xerrada sobre Acción Humanitaria en contextos de extrema violencia: de Ruanda a RCA a l'Assemblea de Metges sense Fronteres

12 d'juny - Los drones: su impacto en la seguridad internacional y las implicaciones éticas y legales de su empleo

25 de juny - L'aplicació del Protocol d'Istanbul en la Prevenció de la Tortura i Maltractaments: la tasca dels OPCAT

Juliol - Cinexclusió sobre drets humans

16 de juliol - Reunió amb Observatorio por la Autonomía y Derechos de los Pueblos Indígenas en Colombia

Del 1 al 3 d'octubre - VI Jornades sobre drets humans a la ciutat

1, 2 i 3 d'octubre - VI Jornades sobre drets humans a Sant Feliu de Llobregat: El dret a la ciutat educadora

Del 14 d'octubre al 20 de novembre - IX Curs de Drets Socials: Governos locals, drets socials i aprofundiment democràtic

21 i 22 d'octubre - I Congreso Nacional de Investigación e Innovación sobre Empresas y Derechos Humanos

Del 3 al 18 de novembre - Curs 'Asil, immigració i drets humans'

Novembre - Mirades al món. Jornades de cooperació internacional. No hi ha dret!

14 i 15 de novembre - Formación para juristas, periodistas y activistas: La lucha contra la criminalización de los movimientos sociales

Novembre - Segon Curs de Pràctica Processal Internacional

28 i 29 de novembre - II Jornadas de debate sobre Boicot, Desinversiones y Sanciones (BDS) contra el apartheid israelí

Del 1 al 3 de desembre - United Nations Forum on Business and Human Rights

10 de desembre - Presentació de l'Informe sobre el dret a l'alimentació a Catalunya

PARTICIPACIÓ EN XARXES

L'IDHC en forma part activa de

Lafede.cat | Organitzacions per a la justícia global

Plataforma de l'Agència europea de drets fonamentals

Xarxa euromediterrània de drets humans

Red Tiempo de los Derechos

Defensar a qui Defensa

Colòmbia en Pau

Cordinadora d'Entitats "Amb Palestina al Cor" (CEAPC)

European Association for the defense of Human Rights (AEDH)

Observatori de Drets Econòmics, Socials i Culturals (DESC)

L'IDHC s'ha adherit i ha participat durant el 2014 de

Desobeim l'estat

Campanya NO al TTIP

#StopTaser

Tancarem el CIE de Barcelona

Europa pels Drets

L'IDHC s'ha adherit i ha signat els següents manifestos i comunicats

Dia Internacional de les Persones Migrants Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC) (18 de desembre 2014)

Espanya: lleis lliberticides que concerneixen Europa Associació Europea de Drets Humans (AEDH) (26 de novembre 2014)

Carta al Consell d'Europa sobre la Llei Mordassa Associació Europea de Drets Humans (AEDH) (20 de novembre 2014)

Tanquem el CIE de Barcelona SOS Racisme Catalunya, Tanquem els CIEs, fundació Migrastudium, FAVB, Procés Constituent, Òmnium Cultural, CJB, CNJC, Secretariat de Sants, Hostafrancs i La Bordeta, UGT i CCOO, CGT, Fede.cat, IDHC, PAH, MLP, FAPAC, CAP i molts més (17 de setembre de 2014)

Manifest conjunt en motiu del Dia Mundial de les Persones Refugiades ACAT HI, Accem, ACSAR, CAPI - BPI (Colegio de Abogados Penal Internacional), Centre EXIL, Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat, Comissió d'estrangeria de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, CCOO Barcelonès, Comitè Català de l'ACNUR, Creu Roja, Fundació Casa del Tibet, Institut de Drets Humans de Catalunya, PEN Català i RESPECT Refugiados (20 de juny de 2014)

Carta al delegat de govern de Ceuta sobre la greu situació de les famílies refugiades sirianes acampades a la ciutat Andalucía Acoge, Asociación Digmun, Asociación Elin, Asociación Pedagogía Ciudadana de Ceuta, APDHA, Comisión de Ayuda al Refugiado-CEAR, Federació SOS Racisme, Institut de Drets Humans de Catalunya –IDHC (18 de juny de 2014)

Solidaritat amb el poble de Síria, en el tercer aniversari de la revolució Associació Sírio-catalana per la Llibertat i la Democràcia, Comunitat Palestina de Catalunya, Lluita Internacionalista, Fundació per la Pau, Corrent Roig, Socialisme Llibertari, Sodepau, Junts Associació Catalana de Jueus i Palestins, Comitè de solidaritat amb la revolució siriana, Dones x Dones, En Lluita, Acsur-Catalunya, Esquerra Republicana de Catalunya, Grup d'Educació per la Pau, Institut de Drets Humans de Catalunya, Fundació Nous Catalans, NOVACT-Institut Internacional per a l'Acció noviolenta, NOVA-Innovació Social, Universitat Internacional de la Pau, Casa del Llibre Àrab, Federació Catalana d'ONG, UGT, Avalot, USOC, CIEMEN, Oxfam Intermón (17 de març 2014)

Davant la [Re]tallada de llibertats, ENS PLANTEM! Comissió de Defensa del Col·legi d'Advocats de Barcelona, Grup d'Investigació sobre Exclusió i Control Social de la UB, Observatori del Sistema Penal i Drets Humans de la UB, Grup Interuniversitari Copolis, Institut de Drets Humans de Catalunya, Rereguarda en Moviment, Associació STOP Bales de Goma (01 març 2014)

Carta oberta al president del govern, Mariano Rajoy, demanant l'adopció del II Pla de Drets Humans Més d'un centenar de promotors (14 de febrer 2014)

Comunicat demanant a la Generalitat de Catalunya que es doti dels mecanismes, instruments i recursos necessaris per a la implementació del Pla de protecció internacional Accem, Adoratrius - Sicar Cat, Associació Inicatives Solidàries, Centre Exil, Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat, Fundació ACSAR, Institut de Drets Humans de Catalunya, Pen Català (11 febrer 2014)

Carta oberta al Congrés dels Diputats: "Els legisladors espanyols han rebutjar la reforma proposta que pretén tancar la porta a la justícia per als crims més greus" FIDH, International Federation for Human Rights; CCR, Center for Constitutional Rights; AI, Amnesty International; RIS, Rights International Spain; HRW, Human Rights Watch; CCIJ, Canadian Centre for International Justice; Redress; CJA, Center for Justice & Accountability; APDHE, Asociación Pro Derechos Humanos de España; Trial, Track Impunity Always; ECCHR, European Center for Constitutional and Human Rights; IDHC, Institut de Drets Humans de Catalunya; FIBGAR, Fundación Internacional Baltasar Garzón; Observatori DESC; Lawyers Against the War; AEDIDH, Asociación Española por el Derecho Internacional de los Derechos Humanos; Lawyers Without Borders Canada (10 febrer 2014)

INTERVENCIONS EN MITJANS DE COMUNICACIÓ

Data	Mitjà	Secció	Temàtica
15/02	Rac105	La primera pedra	El Govern espanyol es renta les mans a Ceuta
13/03	Komite Internazionalistak	Uhintifada 175	Anul·lació de la jurisdicció universal a l'Estat Espanyol
10/02	Catalunya Ràdio	Els matins	La reforma de la jurisdicció universal
13/02	Eldiario.es	Agenda Pública	La Carta Social Europea: aquesta desconegeuda
13/02	Eldiario.es	Agenda Pública	Les sis violacions de la Carta Social Europea per Espanya
18/03	Catalunya Ràdio		Visió internacional sobre l'aigua
30/04	BTV	Les notícies de les 10	La pena de mort
15/05	Eldiario.es	Agenda Pública	El procediment d'expulsió de sol·licitants d'asil a Espanya a revisió
27/05	El país	Sociedad	El Tribunal d'Estrasburg avala gravar a un assegurat per a demostrar que menteix
08	Conflictes lingüístics	Per la PAU n. 21	La protesta atacada pels quatre costats
22/09	Ràdio Illa		Presentació de la publicació d'aigua de l'IDHC Ginebra
10/12	Eldiario.es	Agenda Pública	El dia 10D, respàs d'un any en drets humans
10/12/	Onda Cero	La ciutat	Situació dels drets humans a casa nostra

PREMI SOLIDARITAT 2014

A principis de gener del 2014 es va reunir el tribunal de l'edició 2013 del Premi Solidaritat, un guardó que atorga l'IDHC des de 1987 en reconeixement a persones i entitats destacades per la seva lluita a favor dels drets humans. Tot i que no va ser fàcil escollir només una de la vintena de candidatures presentades a la 27a edició del premi, el tribunal va voler reconèixer en aquesta ocasió la Coordinadora d'ONG de les comarques gironines i l'Alt Maresme per aglutinar i impulsar el treball de les entitats de les comarques gironines dedicades principalment a la cooperació al desenvolupament. Al llarg d'aquests 20 anys, la Coordinadora ha sabut integrar altres entitats i organitzacions que treballen per la pau i pels drets humans al seu territori. Destacar especialment la integració de les entitats representants del col·lectiu immigrant de les comarques de Girona, actors clau tant en la cooperació amb els seus països d'origen com en el desenvolupament i la protecció dels seus drets al nostre país.

Des de 1998, l'IDHC atorga també una menció especial als mitjans de comunicació que, en l'exercici de la seva tasca informativa, aborden de manera decidida la defensa i protecció dels drets humans.

En aquesta ocasió, la menció especial Mitjans de Comunicació va recaure en Ràdio Nikosia, una emissora nascuda fa més de 10 anys al voltant d'un grup de persones diagnosticades amb problemes de salut mental per lluitar contra l'estigma i l'exclusió social que pateixen, sovint una situació oblidada en els mitjans de comunicació.

El premi va ser lliurat en un acte públic el 18 de febrer de 2014 al Parlament de Catalunya. Durant l'acte es va lliurar una obra de l'escultor Jaime de Córdoba, especialment creada per a aquest premi, a la Coordinadora d'ONG de les comarques gironines i l'Alt Maresme i Ràdio Nikosia va rebre una placa commemorativa.

El 2014 es va convocar la 28a edició del Premi Solidaritat, corresponent a l'any 2014. La convocatòria per presentar candidatures va estar oberta fins el 10 de desembre de 2014 i es van rebre 21 candidatures que proposaven tant a individus com a entitats que treballen per a la promoció i defensa dels drets humans.

Les candidatures seran estudiades pel tribunal, que es reunirà al gener de 2015.

RECERCA I PUBLICACIONS

Amb volem aprofundir en el coneixement de la teoria i la pràctica dels drets humans i posar-los a disposició de les persones i de les organitzacions. L'objectiu d'aquesta línia de treball és apropar la cultura dels drets humans a la societat així com dotar de rigor jurídic, des d'una vessant interna i internacional, l'activitat en defensa dels drets humans de l'IDHC.

Sèrie Drets humans emergents: DRETS HUMANS I DESENVOLUPAMENT

Nombroses investigacions i la doctrina internacional demostren la relació entre drets humans i desenvolupament. Tanmateix, les aportacions dels drets humans al desenvolupament i, concretament, a la cooperació no està tan desenvolupada. De fet, ja fa anys que les Nacions Unides treballen l'enfocament basat en drets humans (EBDH) a la cooperació, una metodologia per formular, implementar i avaluar els projectes de cooperació al desenvolupament. Aquesta metodologia, malgrat comptar amb un marc conceptual molt definit, no s'ha implementat suficientment ni s'està aplicant actualment.

La metodologia de l'EBDH es basa en capacitar als destinataris dels projectes com a titulars de drets. A partir d'aquí la inclusió de l'enfocament es materialitza en els objectius dels projectes: la realització dels drets humans i el seu exercici per part de les poblacions destinatàries. La realització dels drets humans no només passa per la seva garantia sinó que els drets han de ser també disponibles, accessibles, acceptables, sostenibles, participatius i de qualitat, en el marc de la població on es porti a terme el projecte.

Durant el 2014 la investigació ha estat en procés d'edició i, bona part, ja ja s'ha publicat en format digital. Només manca una publicació que es es podrà consultar al primer semestre del 2015.

Disponible a http://www.idhc.org/esp/documents/biblio/DHE_08.pd

Sèrie Drets humans emergents: DRET A L'AIGUA

El 9 de desembre del 2014 es va presentar l'obra de Lúdia Serrano, **"Aguas Dulces y Derecho Internacional: el agua como un bien común y como un derecho humano des de la perspectiva del desarrollo sostenible"**.

L'obra va ser presentada en un esdeveniment paral·lel al Consell de Drets Humans: "La consolidació del dret a l'aigua i al sanejament: una contribució a l'agenda de desenvolupament post 2015". Durant l'acte tindrem es van discutir els desafiaments que s'acosten en el reconeixement del dret a l'aigua i sanejament en el sistema de Nacions Unides i en la seva inclusió en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Es tracta d'un anàlisi, des del Dret internacional públic, sobre la regulació de les aigües dolces amb un enfocament innovador, el del desenvolupament sostenible. L'obra estudia les tècniques, els mecanismes, els principis i els instruments que ofereix el Dret internacional públic per a la gestió sostenible i integrada de les aigües dolces i la garantia del dret humà a l'aigua i al sanejament, així com la seva implementació.

El marc metodològic del desenvolupament sostenible pot ajudar, sinó a resoldre, que les respostes a la gestió de les aigües dolces tinguin en compte i integrin les dimensions econòmica, social i mediambiental que conflueix en la gestió i protecció dels béns públics, com l'aigua, el sanejament, la salut i la garantia d'aquest i altres drets humans. L'obra aborda en una primera part, la naturalesa de les aigües dolces compartides, el reconeixement i la naturalesa jurídica del dret humà a l'aigua i al sanejament (DHAS) així com les característiques, el contingut i les obligacions derivades del seu reconeixement.

En una segona part, centrada en la gestió sostenible de l'aigua per a la satisfacció del DHAS en el marc del desenvolupament sostenible, s'analitzen els principis, les mesures i les tècniques per millorar la sostenibilitat de les aigües dolces i contribuir a la garantia del DHAS.

Disponible a http://www.idhc.org/esp/documents/biblio/DHE_09.pdf